

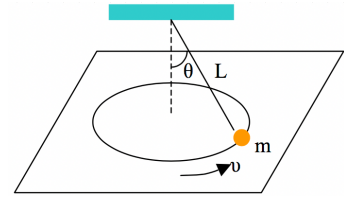
ΦΥΣ. 111

6° ΣΕΤ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

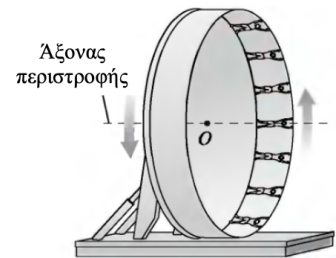
Επιστροφή 19.10.2020

1. Ένα αυτοκίνητο ξεκινά από την ηρεμία σε μία στροφή ακτίνας 120m και επιταχύνει με 1.0m/s^2 . Ποιά είναι η γωνία που έχει καλύψει το αυτοκίνητο όταν το μέτρο της συνισταμένης επιτάχυνσής του είναι 2.0m/s^2 ;
2. Ένας μαγνητικός δίσκος υπολογιστή έχει διάμετρο 8.0cm και βρίσκεται αρχικά σε ηρεμία. Μια μικρή κουκκίδα είναι σημειωμένη στην περιφέρεια του δίσκου. Ο δίσκος επιταχύνει με 600rad/s^2 για 0.5s και στη συνέχεια περιστρέφεται με σταθερή γωνιακή ταχύτητα για ακόμα 0.5s . Ποιά είναι η ταχύτητα της κουκκίδας τη χρονική στιγμή $t = 1.0\text{s}$; Πόσες περιστροφές έχει κάνει ο δίσκος;

3. Μία μάζα m εξαρτάται από την άκρη ενός νήματος μήκους L και διαγράφει κυκλική τροχιά πάνω σε λείο οριζόντιο επίπεδο, όπως στο διπλανό σχήμα. Αν το νήμα σχηματίζει γωνία θ με την κατακόρυφο διεύθυνση και η μάζα m κινείται με ταχύτητα v , ποιά είναι η αντίδραση του επιπέδου στην μπάλα; Για ποιά ταχύτητα η δύναμη αυτή μηδενίζεται;

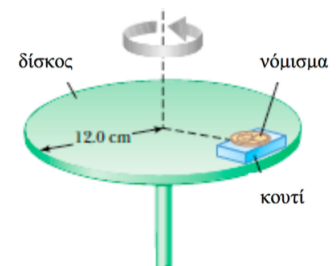

4. Σε ένα λούνα-πάρκ υπάρχει ένα παιχνίδι στο οποίο οι επιβάτες στέκονται σε ένα περιστρεφόμενο δακτυλίδι ακτίνας 8m . Το δακτυλίδι αρχικά περιστρέφεται σε οριζόντιο κύκλο και όταν έχει αποκτήσει αρκετή ταχύτητα τότε γυρνά ώστε να περιστρέφεται σε κατακόρυφο κύκλο όπως στο σχήμα. (α) Υποθέστε ότι το δακτυλίδι περιστρέφεται εκτελώντας 1 περιστροφή κάθε 4.5s και ότι η μάζα του κάθε επιβάτη είναι 55kg . Με τη δύναμη πιέζει το δακτυλίδι τον επιβάτη στα τοιχώματα του δακτυλιδιού όταν ο επιβάτης βρίσκεται στο μέγιστο ύψος του κύκλου; Ποιά είναι η δύναμη αυτή στο κάτω μέρος του κύκλου; (β) Ποιά είναι η μεγαλύτερη περίοδος περιστροφής την οποία μπορεί να έχει το δακτυλίδι ώστε να μη πέσει ο επιβάτης όταν βρίσκεται στο υψηλότερο σημείο της περιστροφής;

5. Μία στροφή στον αυτοκινητόδρομο έχει ακτίνα 70m και κλίση 15° ως προς την οριζόντια διεύθυνση. Ο συντελεστής στατικής τριβής μεταξύ των ελαστικών των αυτοκινήτου και του οδοστρώματος είναι $\mu_s = 1.0$. Ποιά είναι η μέγιστη ταχύτητα με την οποία ένα αυτοκίνητο μάζας 1500kg μπορεί να πάρει την στροφή χωρίς να γλιστρήσει στο οδόστρωμα;

6. Ένα νόμισμα μάζας 3.10gr βρίσκεται πάνω σε σπирτόκουτο μάζας 20.0gr το οποίο με τη σειρά του βρίσκεται πάνω σε περιστρεφόμενο δίσκο όπως στο σχήμα. Οι συντελεστές στατικής και κινητικής τριβής μεταξύ του σπирτόκουτου και του δίσκου είναι 0.75 και 0.64 αντίστοιχα, ενώ οι συντελεστές στατικής και κινητικής τριβής μεταξύ του νομίσματος και του σπирτόκουτου είναι 0.52 και 0.45 αντίστοιχα. Ποιά είναι η μέγιστη συχνότητα περιστροφής που μπορεί να έχει ο δίσκος

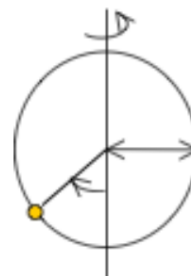

(σε περιστροφές/λεπτό) ώστε τόσο το νόμισμα όσο και το σπирτόκουτο να μην γλιστρούν πάνω στο δίσκο;

7. Μία στροφή δρόμου έχει ακτίνα $30m$ και έχει κατασκευαστεί ώστε η κλίση του οδοστρώματος να μπορεί να κρατήσει ένα αυτοκίνητο μάζας $950kg$ το οποίο κινείται με ταχύτητα μέτρου $40km/h$ χωρίς αυτό να γλιστρά καθώς κινείται στην στροφή ακόμα και όταν σε συνθήκες παγετώνα το οδόστρωμα γίνεται πολύ λείο και ο συντελεστής στατικής τριβής είναι σχεδόν μηδέν. Βρείτε το εύρος των τιμών του μέτρου της ταχύτητας που μπορεί να έχουν τα αυτοκίνητα τα οποία κινούνται στη στροφή χωρίς να γλιστρούν αν ο συντελεστής στατικής τριβής μεταξύ του δρόμου και των ελαστικών είναι 0.3

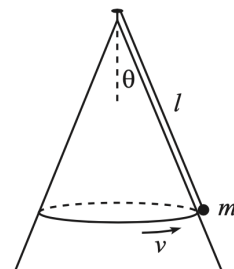
8. Ένα αντικείμενο κινείται σε κυκλική τροχιά ακτίνας R . Την χρονική στιγμή $t = 0$, έχει ταχύτητα v_0 . Από εκείνη τη στιγμή και μετά οι τιμές του μέτρου της κεντρομόλου και της εφαπτομενικής επιτάχυνσης είναι ίσες. (α) Να βρεθεί η ταχύτητα και η απόσταση που διανύει συναρτήσει του χρόνου. (β) Αν βρήκατε την απάντηση στο ερώτημα (α) θα παρατηρήσετε ότι υπάρχει ένας χαρακτηριστικός χρόνος t στο πρόβλημα αυτό. Ποιος είναι ο χρόνος αυτός και γιατί είναι κατά τη γνώμη σας χαρακτηριστικός;

9. Μία μικρή χάντρα μπορεί να γλιστρά χωρίς τριβές πάνω σε ένα κυκλικό κατακόρυφο στεφάνι ακτίνας $0.1m$. Το στεφάνι περιστρέφεται με σταθερό ρυθμό 3.00 περιστροφών/sec γύρω από την κατακόρυφο διάμετρό του. Βρείτε τη γωνία β στην οποία η χάντρα είναι σε κατακόρυφο ισορροπία (ασφαλώς δέχεται και ακτινική επιτάχυνση προς τον άξονα). (β) Είναι δυνατόν η χάντρα να κινείται στο ίδιο ύψος με αυτό του κέντρου του στεφανιού; (γ) Τι θα συμβεί αν το στεφάνι περιστρέφεται με ρυθμό 1 περιστροφή/sec;

10. Ένα κυκλικός βρόχος ακτίνας R , είναι φτιαγμένος από σχοινί γραμμικής πυκνότητας λ (kg/m) και βρίσκεται πάνω στη λεία επιφάνεια ενός τραπεζιού. Το σχοινί περιστρέφεται ως προς το κέντρο του με όλα τα σημεία της περιφέρειας να κινούνται με σταθερή ταχύτητα v . Να βρείτε την τάση στο σχοινί. Υπόδειξη: Θεωρήστε τη συνισταμένη δύναμη σε ένα μικρό τμήμα του σχοινιού που αντιστοιχεί σε μια στοιχειώδη γωνία $d\theta$. Θα σας φανεί επίσης χρήσιμο να κάνετε την προσέγγιση $\sin x \approx x$ για μικρές τιμές (σε ακτίνια) της γωνίας x .

11. Μία μάζα είναι στερεωμένη στην άκρη ενός νήματος αμελητέας μάζας και μήκους l . Η άλλη άκρη του νήματος είναι στερεωμένη στην κορυφή ενός λείου κώνου, όπως φαίνεται στο διπλανό σχήμα. Η γωνία της κορυφής του κώνου είναι 2θ . Η μάζα περιστρέφεται με σταθερή ταχύτητα v στην επιφάνεια του κώνου διαγράφοντας οριζόντιο κύκλο. Να βρείτε (α) την τάση του νήματος, (β) την κάθετη δύναμη από τον κώνο, (γ) την μέγιστη ταχύτητα που μπορεί να έχει η μάζα ώστε να παραμείνει σε επαφή με την επιφάνεια του κώνου.

12. Ένα κιβώτιο μάζας $2kg$ κρέμεται από μία ζυγαριά ελατηρίου η οποία με τη σειρά της κρέμεται από την οροφή ενός ανελκυστήρα όπως στο διπλανό σχήμα. Ποιά είναι η ένδειξη της ζυγαριάς όταν (α) ο ανελκυστήρας κινείται προς το πάνω με σταθερή ταχύτητα $30m/s$; (β) ο ανελκυστήρας κινείται προς τα κάτω με σταθερή ταχύτητα $30m/s$; (γ) ο

ανελκυστήρας κινείται προς τα πάνω με ταχύτητα 20m/s και κερδίζει ταχύτητα με ρυθμό 10m/s^2 ; Κατά το χρονικό διάστημα από $t = 0$ έως $t = 2\text{s}$ ο ανελκυστήρας ανεβαίνει με ταχύτητα 10m/s . Η ταχύτητά του κατόπιν ελαττώνεται ομοιόμορφα στο μηδέν τα επόμενα δύο (2) δευτερόλεπτα, έτσι ώστε έρχεται σε ηρεμία την χρονική στιγμή $t = 4\text{s}$. Περιγράψτε την ένδειξη της ζυγαριάς κατά το χρονικό διάστημα $0 < t < 4\text{s}$.

13. Ένα άτομο στέκεται σε ζυγαριά μέσα σε έναν ανελκυστήρα που ανεβαίνει με επιτάχυνση a προς τα πάνω. Η ένδειξη της ζυγαριάς είναι 960N . Όταν κρατά ένα κιβώτιο μάζας 20kg , η ένδειξη της ζυγαριάς είναι 1200N . Να βρείτε τη μάζα του ατόμου, το βάρος του και την επιτάχυνση a .
14. Ένα αλεξιπτωτο δημιουργεί αρκετή αντίσταση αέρα ώστε να κρατά την ταχύτητα πτώσης ενός αλεξιπτωτιστή μάζας 80kg σε σταθερή τιμή ίση με 6m/s . Υποθέστε ότι η δύναμη της αντίστασης του αέρα δίνεται από τη σχέση $F = bv^2$ όπου v η ταχύτητα του αλεξιπτωτιστή. (α) Να υπολογισθεί η σταθερά b για την περίπτωση αυτή. (β) Ένας αλεξιπτωτιστής κάνει ελεύθερη πτώση έως ότου η ταχύτητά του γίνει 60m/s οπότε ανοίγει και το αλεξιπτωτό του. Αν το αλεξιπτωτο ανοίξει αμέσως, να υπολογίσετε την αρχική δύναμη προς τα πάνω που ασκεί το αλεξιπτωτο στον αλεξιπτωτιστή που κινείται με ταχύτητα 60m/s . Εξηγήστε γιατί είναι σημαντικό το αλεξιπτωτο να ανοίξει σε μερικά δευτερόλεπτα.
15. Ρίχνετε μια μπάλα κατακόρυφα προς τα πάνω. Η αντίσταση του αέρα είναι ανάλογη του τετραγώνου της ταχύτητας, v^2 . Ποια είναι η τιμή της γ-συνιστώσας της επιτάχυνσης της μπάλας όταν η ταχύτητά της είναι η μισή της οριακής της ταχύτητας (α) καθώς η μπάλα ανεβαίνει προς τα πάνω και (β) όταν η μπάλα κατεβαίνει προς τα κάτω. Υπόδειξη: θα πρέπει να εκφράσετε το αποτέλεσμά σας συναρτήσει της επιτάχυνσης της βαρύτητας.